

Lietuva prisidėjo prie Anglijos ir Francijos pasitikėjimo sąjungos

Sąjunga sudaryta tikslu sutartinai rišti Europos politinius ir ekonominius klausimus

Ikišol prie jos prisidėjo apie 20 Europos valstybių

Kaunas, rugp. 7. — Lietuvos vyriausybė paskelbė prisidėdantį prie Anglijos ir Francijos draugiškumo-pasitikėjimo sąjungos, kurią Paryžiaus ir Londono delegatai sudarė tuojau po Lausannos reparacijų konferencijos pasibaigimo, liepos 12-13.

Sąjungos tikslas, kaip skelbia Anglija ir Francija, yra sutartinai rišti Europos politinius klausimus ir bendromis jėgomis darbuotis ekonominiame Europos atgaivinime.

Washington, rugp. 7. — Šiame teresuose sostinėse kalbama, kad tikrasis sąjungos tikslas:

esąs sudaryti Europoje bendrą frontą prieš J. V. karo skolų klausimą. Bet Londonas ir vėliau Paryžius tai užginčijo, atkartotinai pareikšdami, kad sutartis ties išimtinai Europos viduriniu klausimu.

Be Lietuvos, prie sąjungos ikišol prisidėjo apie 20 Europos valstybių, tarp jų Italija, Vokietija, Belgija, Lenkija, Čekoslovakija, Rumunija, Graikija, Jugoslavija, Ispanija ir Bulgarija.

Haaga, Olandija, rugp. 7. — Olandija šiandien paskelbė, kad ji prisidės prie Anglijos-Francijos "entente cordiale".

Illinois angliakasiai antru kartu atmetė pamatinę \$5-ų algą

Negalutini rezultatai — parodo, kad 17,017 balsų prieš sutartį, 13,429 už.

Springfield, Ill., rugp. 7. — Pirmi Illinois valstijos angliakasių algų sutarties referendumo daviniai parodo, kad \$5 dienos aga ir antru kartu buvo atmetama. Neoficialės skaitlinės iš 180 lokalių (viso lokalių Illinois yra apie 240) yra sekančios: 17,268 balsai prieš algų sutartį, 13,429 — už. Tris savaites atgal įvykusiam referendumme balsai iš 110 lokalių pasidalino šalančiai: 17,017 — prieš sutarties priėmimą, 6,374 — už.

Observatoriai pranešė, kad sutartis bus atmeta 7,000 balsų dauguma.

Už sutarties priėmimą smarkiai agitavo Illinois United Mine Workers pirmininkas John H. Walker ir John L. Lewis.

Walkeris, Lewis ir keli kiti angliakasių unijos atstovai dalyvavo bendroje konferencijoje su operatoriais, kuri šią atmetę sutartį sudarė.

Naujos 25 centinės monetos apyvartoj

Washington, D. C., rugp. 7. — Federalio rezervų bankas šeštadienį išleido apyvartai naujas 25 centines monetas — "kvodarius" su George Washington atvaizdu.

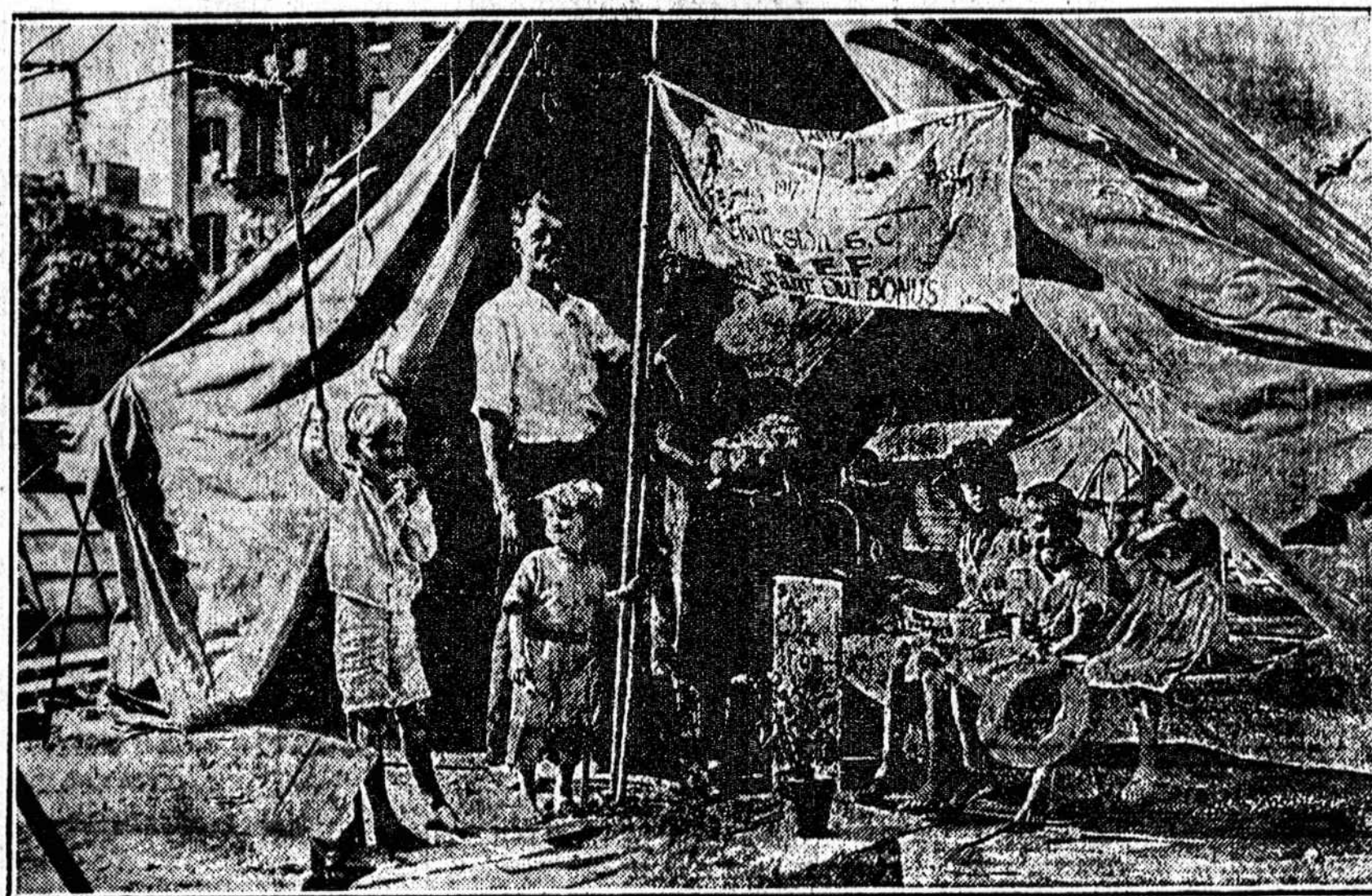

Chicago ir apylinkėse federalio biuras šiai dienai pranešė:

Giedra, mažai permainos temperatūroje; lengvas šiaurės vėjas.

Vakar temperatūra buvo 65-82 laipsniai.

Saulė teka 5:40; leidžiasi 8:02.

[Acme-P. & A. Photo]

Washington, D. C. — Veteranas W. M. Schoppel iš South Carolina, kuris apsigyveno bonų armijos stovykloje su visa šeima.

Paskyrė \$7,000,000 pašalpos Airijos pramonei

Dublin, Airija, rugp. 7. — Airijos parlamentas — "dail eireann" paskyrė \$7,000,000 Airijos pramonei, kuri dabar kenčia nuo Anglijos boikoto. Anglija paskelbė 100% nuostius prieš daugumą Airijos produktų, kuomet Airija atsisakė sumokėti apie \$10,000,000 žemės mokesčių.

Šėrų kainos New Yorko biržoje tebekyla

New York, rugp. 7. — Per paskutinę savaitę New Yorko ir kitų miestų biržose kilę šėrai šeštadienį dar aukščiau pakilo. Kai kurių šėrų kainos pašoko net \$12. Apie 3,000,000 šėrų buvo parduoti New Yorko žymius užpirkimus New Yorko padarė ir Europos šalys. Be šėrų, biržose pakilo pieno ir kviečių kainos.

Iš Egipto išprašė sovietų prekybos atstovą

Kairas, Egiptas, rugp. 7. — Egipto visuomenės apsaugos departamentas paskelbė, kad M. V. Vorobiev, sovietų rusų prekybos atstovybės direktorius yra oficialiai paprašytas Egiptą palikti. Jam ne vien prekybos reikalai rūpėjo.

Rezignavo Kubos ministras Meksikoje

Havana, Kuba, rugp. 7. — Prezidentas Machado priėmė ministro Meksikoje Manuel Magque Sterling rezignaciją. Vyriausybė skelbia, kad jis rezignavęs dėl sveikatos, bet iš Meksikos pranešama, kad tikroji priežastis buvusi nesutikimas su dabartine Kubos vyriausybe.

Kiniečiai bėga iš Meksikos

Nogales, Ariz., rugp. 7. — Vakariniame Meksikoje paskutiniu laiku pasireiškė didelė nepatvirtinta prieš kiniečius. Dalis jau buvo išdeportuota, bet dauguma geltonveidžių patys bėga iš Sonora ir Sinaloa valstijų į Jungtines Valstijas. Apie 8,000 kiniečių perėjo per sieną.

Vokietijoje kalbama buk Von Papen noris susidėti su Hitleriu

Tuo reikalu aps. min. Schleicher vedas derybas su Hitlerio atstovu H. Goeringu.

Berlynas, rugp. 7. — Vokietijoje pasklido gandai, kad kabineto kancleris Von Papenas noris susitarti su Hitleriu ir pasidalinti su jo partija kabineto vietomis. Tie gandai buvo pamatuoti Vokietijos apsaugos ministro Von Schleicherio išvykimu į Rytprūsų kurortą, Baltijos pajūryje, kur tuo pačiu laiku nuvyko ir Hitlerio atstovas karp. Hermann. Goering. Manoma, kad į Rytprūsį išvyko ir Hitleris.

Nors paskutinėmis dienomis riaušės pradėjo retėti, hitlerininkų ginkluoti būriai surado naujus būdus gyventojus ir politinius prieš terorizuoti. Brunswicke, Kiele, Breslavoje, Karaliaučiuje, Birtze ir t. t. nakties laiku hitlerininkų būriai pradėjo svaidyti bombas, dinamitu sprogdinti ir padeginėti socialdemokratų, katalikų centro ir kitų partijų narių ir vadų namus. Breslavoje į vietinio socialdemokratų vado Ernest Ecksteino namus įmesta bomba, kuri namą sugriovė ir patį Ecksteiną sužeidė. Brunswicke bombomis buvo apmestas visas kvartalas. Hitleris sakosi persigėjęs savo būrius vengti neramumų ir tvirtina vyriausybę, kad jie yra disciplinuoti. Bet kraujas Vokietijoje tebeleidamas.

Iškėlė Baltijos juroj paskendusius vokiečių kadetus

Kiel, Vokietija, rugp. 7. — Nardytajams pasisekė iškelti lavoną kelių kadetų, kurie nuėjo dūgnan su Vokietijos moksliniu karo laivu "Niobe".

Philadelphia policija išvaikė bedarbių demonstraciją

Philadelphia, Pa., rugp. 7. — Philadelphiaje, prie miesto rytušės įvyko 200 bedarbių demonstracija, kurią išvaikė policija su buožėmis. Demonstrantai norėjo išreikšti protestą prieš miesto tarybą, kuri priėmė vieną bedarbių organizacijos delegaciją, bet kitos nepriėmė.

Kalbama apie slaptą Vokietijos-Sovietų Rusijos sutartį

Williamstown, Mass., rugp. 7. — Chicago universiteto profesorius B. Schmitt, kalbėdamas Politikos Institute pareiškė, kad yra tikrų įrodymų, jog Vokietijos armija ir sovietų generalis štabas palaiką labai glaudžius ryšius ir jeigu nebus padaryta Versailles traktato revizija, Europoje galys kilti karas su sovietais ir vokiečiais, kaip jo taktininkais.

Lloyd George smerkia Lausannos sutartį

London, Anglija, rugp. 7. — David Lloyd George, Anglijos premjeras karo metu, pasmerkė Lausannos reparacijų sutartį ir jos autorius. Anot jo, nei vienas politikų neįsėdėjo atvirai pasakyti kas dabar dedasi pasaulyje, o pati sutartis esanti tik ilga serija neaiškių, beverčių paragrafų.

Prašalintas Švedijos ministerių kabineto pirmininkas

Stockholm, Švedija, rugp. 7. — Iš Švedijos ministerių kabineto prašalintas premjeras C. G. Ekman ir jo vieton paskirtas finansų ministras F. T. Hamrin. Ekmano prašalinimas Švedijoje ir užsienyje sukėlė didelę sensaciją. Tai įvykė ryšyje su nusizudžiusio aferisto — "degtukų karaliaus" Ivaro Kruegerio aferomis.

Trys kidnaperiai pagrobė bankierių

Taylorville, Ill., rugp. 7. — Trys nežinomi kidnaperiai pagrobė John B. Colgrave, užsidariusio vietinio banko prezidentą. Policija spėja, kad kidnaperių tikslas buvo jį kankinti ir priversti prisipažinti, kur jis, kaip sakoma, turįs paslėptą dalį banko pinigų. Itariami du italai broliai A. ir J. Damasconi. Policija spėja, kad bankierius yra nužudytas.

Kalkuta, Indija, rugp. 7. — Jaunas indas pašovė žymų anglų redaktorių Sir Alfred Watson. Pasikėsintojas vėliau nusizudė.

Lietuvos Naujienos

Ukmergė aplankė smarki audra

Ukmergė. — Ukmergėje ir jos apylinkėse siautė labai didelė audra. Nuversta daug medžių ir telegrafo stulpų. Keliose vietose perkunija padegė trobesius; pačiam mieste nuversta garinio malūno "Komp" apie 40 metrų aukštumo dūmtraukis, nuversta kalėjimo tvora ir išdažyta daug langų. Nuostoliai siekia dešimtį tūkstančių litų. Žmonių aukų negirdėti esant.

Bolivija ir Paragvajus sutinka sudaryti paliaubas

Bet ir viena ir kita šalis tebesiruošia mušiams

Asuncion, Paragvajus, rugp. 7. — Nors Bolivija ir Paragvajus priėmė neutralių valstybių pasiūlymą sudaryti laikinas paliaubas ir taikiu būdu išrišti Gran Chaco ginčą, abejos šalys tebesiruošia mušiams. Susikirtimai įvyko vienur, kitur, bet jie buvo be didesnės reikšmės.

Bolivija priėmė pasiūlymą tik pamate, be jokių rezervacijų ir pareiškė, kad ji turi būti prisiruošusi visoms galimybėms. Bolivijoje visuomenės yra nusistačiusi prieš taiką.

57 žuvo Japonijos kasyklų katastrofoje

Tokio, Japonija, rugp. 7. — Hokkaido salos Sorachi anglių kasyklose įvyko smarkus dujų sproginimas, kuriame žuvo 57 angliakasiai.

New Yorko gubernatorius Roosevelt teis Walkerį

Hyde Park, N. Y., rugp. 7. — Ketvirtadienį New Yorko miesto majoras James Walker, kuris kaltinamas nešvari miesto reikalų vedimu ir kyšių ėmimu, aiškintis prieš New Yorko gubernatorių Franklin D. Rooseveltą, kuriam įteiktas skundas prieš Walkerį. Rooseveltui ir Walkeris pasiuntė atsakymą į skundus, bet advokatas Seabury aiškina, kad jie esą mela gingi.

Tarptautinė akademija apie Lietuvos "istorinius ir diplomatinis lapus"

Paryžius. — Paryžiuje šiomis dienomis susirinko tarptautinė diplomatinė akademija, kuriai pirmininkavo francūzų ambasadorius Fontenay. Akademija išklausė lenkų delegato taikos konferencijoj ir Tautų Sąjungoj, prof. Haleckio, pranešimą apie "santykių tarp Lenkijos ir Lietuvos istorinius ir diplomatinis lapus". Kalbėtojas nagrinėjo sutartis, kurios buvo sudarytos tarp Lietuvos ir Lenkijos nuo 1385 iki 1569 m., pradedant Krėvės sutartimi iki Liublino unijos. Haleckis apibūdino Jogailos, Vytauto ir lenkų karalienės Jadvygos politiką, pareikšdamas, kad jiems dominuojant šiame periode, jų diplomatijos dėka abi valstybės buvusios platenės ir europiškos santarvės iniciatorės.

Kauno miesto muziejaus konservatorius Švedijoje

Pernai ilgesnį laiką Švedijos archeologija studijavęs Kauno miesto muziejaus konservatorius, p. Karolis Mekas, siemet atvyko į Stockholmą pradėti studijų tęsti. Tuo tarpu jis važinėja su švedų archeologais po Švedijos provinciją ir ten stebi, kaip švedai registruoja ir aprašo savo archeologines ir istorines vietas. Jam lėšas pragyvenimui ir studijas nemokamai teikia, kaip ir pernai, vadinamasis Švedijos Baltijos archeologijos institutas.

Danijos — Lietuvos prekyboj

Ligi šiol, norint parduoti ką iš Lietuvos į Daniją, reikdavo sudaryti parduodamųjų prekių kilmės pažymėjimus, kuriuos turėdavo patvirtinti danų atstovybė ir priešinai. Tačiau pagal naująjį susitarimą tokius apsunkinimus pasistengta panaikinti ir tokius kilmės pažymėjimus leista davinėti Lietuvoje prekybos departamentui, Kauno ir Klaipėdos prek. ir pramonės rūmams ir muitinėms, o Danijoje — jų muitinėms, prekybos rūmams ir pramonės taryboms.

Lietuvių Ekskursijos

Rugpjūčio 9 dieną laivu "Majestic" per Londoną.

Rugsėjo 7 dieną laivu "Manhattan" per Bremeną.

Spalio 8 dieną laivu "Paris" per Havrą.

Važiuodami su Ekskursijomis gaunate pilną užtikrinimą turėti linksma ir smagią kelionę. Informacijas ir reikalingus kelionei dokumentus prirengs

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

OFISAS ATDARAS KASDIEN NUO 8 IKI 8 ŠVENTADIENIAIS NUO 9 IKI 1 VAL.

B. K. Algimantas.

IS ARGENTINOS LIETUVIU GYVENIMO

Klerikalų "švyturys" sustojo ešes.

Neturėdami jokio pritarimo Argentinos lietuvių visuomenėje klerikalai pasidavė markatnumui. Iki naujo persiorganavimo visiškas sustabdė savo organo spausdinimą. Sakoma, buvęs slaptas nota iš Kauno tapo įsakyta atstovybei suvaldyti bliuznierų Bumšą. Mat, tas pasilėdęs kunigas-afektistas ne tik pasizymėjo slapto šeimininko grovimo, bet ir savo organo žymėdavo vyrų pavardes atskirai, o moteris žymėdavo kaip pameles, įeigu kuri šeimai paimdavo šlubą pas teisingai nenunešdavo kyšio lietuviškiems rojais lotų kupčiams. Taip jie apšmeizė "Lietuvos" draugijos pirmininką p. J. Undzėną ir kitus. Nesiklausė atstovybės, jie parase buvę atstovybės atšaukusi "La Prensa" paskelbtas neteisingas žinias apie Argentinos lietuvių komunistiškumą. "A. L. B." sukritikavo tą meškišką kunigų patarnavimą ir kai kas turėjo rausti. Vieton nubaltinimo dar kartą paaiškėjo, kad lietuvių vardą Argentinoje aptersė buvęs konsuliokas Gaucys, dabar sekretoriaujantis atstovybei savo oficialiais begėdiškais, kunigų parašytais, o jo pasirašytas cirkuliarais ispanų kalboje. Kad išeit iš kėblis padėties "švyturys" tapo sustabdytas. Neatrodė, kad atstovybės fėškos ryšių su platesne Argentinos lietuvių visuomenė, nes jau pertoli nugarimdo klerikaline baloje.

Davatkisioji dora.

Talpindamas platų editoriają tokiu antgalviu "Argentinos lietuvių Balsas" pažymį nekliškas klerikalų priemonės kovai su nepatinkančiais asmenimis. Pasirodo, kad kunigams labai nepatinka, jogei Argentinoje yra vyrų, keliančių aiškėn juodus klerikalų darbus šinkuojant valstybės pinigais ir tt. Apšaukdamis kriminalistais savo šlamšte ir skųsdami Argentinos vyriausybę nieko nepaspa: pakamuoja nekaltus žmones, bet neišsigeibstai nuo kritikos, tu žmonių, kurie brangina Argentinos lietuvių kultūrinio idėją. Taigi dabar kunigai su klapčiukais teškina nekliškus skundus Kaunan, kad Lietuvos valdžia Kaunė parasytų kaltinamuosius aktus kunigų neapkenčiamais Argentinos lietuvių progresyves visuomenės veikėjais. Gavę tokius aktus, jie jau rengiasi triumfuoti judosiu rolose. Tuo klausimu minėtame editoriale skaitome:

"Pastaruoju laiku mūsų klonijoje prasidėjo smarkesnis organizacinis judėjimas, iškilio keletas grupių kurios, statydamos sau įvairius tikslus, stengiasi suburti didesnį narių skaičių.

Tų narių bamedžiodami kokiu tik priemonių nesigriebia! Labiausiai tai pasizymėjo kunigai. Atvykę čionai ir pamatę, kad čia nelabai paskui juos puldinėja ir niekas jiems savo sprandui neleidžia joti, emė plusti, šaukti, kad Argentinos lietuvių visi nedorėliai, pasileidėliai, kriminalistai. Vienok jų "švyturinio" grūstini nio niekas nenusiugando ir nekubėjo pas juos savo nuodėmių atleidimo prašyti.

Pamatę, kad tokia taktika čia nleko nepesli, o Argentinos lietuvis atkaklesnis ir užtektinai susipratęs, emė kitą gaidą griežti. Jie apsimetė "nepaprastais darbininkų užtarėjais".

Kas žodis tai vis "mes darbininkai". Tik visdelto "yla lenda iš maiso" ir "kunigų darbininkisioji daina" vis pasibaigia: "Be kunigų visi nedorėliai, pra-

garan prasimėgsite po mirties." Lietuvis — darbininkas čia Argentinoje pragaro kančias dar begyvendamas iškenčia, kai per visą miegą dienele, nuo sutemos lig sutemos frigorifike stipso, sunkius maitisus į laivus krauna, arba maitisus po karštis saules spinduliais laužo, kol kraujas iš pirštų ištryška; ir jis ne taip lengvai pasiduoda "pragaro baidyklių bauginamas."

Kai jau kuhigams ir apsimetimas nepadėjo, tai "doros ir moralės mokytojai, Dievo ir žmonių tarpininkai tikrai parodo save davatkisioji dora, ima kurstyti darbininkus, skysti net Lietuvos valdžiai!

Gerą doros mokymą, gerą darbininkų reikalų gyhimą! Nėra ką ir sakyti!

Ir lietuvių darbininkai visdelfo parodė kunigams, kad žinios su tuo turi reikalą ir į jų laktymą ir prašymą, kad pasirašytų "protestą" atsakė tokiu pat tyliu, bet griežu protestu. — "Kunigisioji protestą" pasirašė tik "jie patys" ir jų klapčiukai.

Kitaip ir būti negalėjo.

Darbininkas, kad ir neišsėjęs gudrų teologijos mokslų, kurie moko kaip galima išviliojus iš žmonių paskutinį skatiką, sunkiu darbū uždirbta, pačiam be darbo gražiai ir sočiai gyventi; vienok apie darbą turi geresnį supratimą už kunigus. Jei jie nemoka apie dorą gražiai kalbėti, tai dar toli gražu nereikšcia, kad jos neturi.

Taip, darbininkas turi dorą ir jos įstatymus jo širdy išrašo pats sunkus gyvenimas, ko va už buvę, už duonos kasnį, turi taip pat ir vienybės jausmą, kurį noretų sugriauti "davatkisios doros" spekuliantai, bet jiems nepasiseks."

Buenos Aires
Liepos m., 1932

Apie SLA. Delegatų Ypatybės

Taip vadinamieji smetonlaižiai delegatai dabar suki nėjasi ir raitosi, kai ateina raportų išdavimo iš SLA. Seimo laikas. Vienas tokių rety sutvėrimų, kaip tylintis advokatas-delegatas, kuris laike Seimo nei pusės žodžio nepasakė (už ką atiduodama jam prideramą kreditą, tik gaila, kad už jį pakankamai atsikalbėjo kiti jo broliai advokatai), pasakė išduodamas savo raportą, kad jis, girdi, balsavęs už Pildomosios Tarybos išteisinimą tik dėl to, kad, apkalintus Pildomąją Tarybą, būtų galėję kibti prie SLA. bolševikai. Tačiau jis nepasakė, kas jam tokią baimę įvarė, jei ne jis pats ir jo vienminčiai iš piršto neišlaužė.

Tokis šito advokato įsivaizdinimas, buvęs bolševikai būtų galėję prikibti prie SLA., jei apkalintieji Pildomosios Tarybos nariai ir būtų pasilikę apkalintais, Seimo eigoje nebuvę pakeltas, kaip neturįs jokios svarbos. Tai yra niekas kitas, kaip tik dumų pufinimas, SLA. narių akis; kad jie nepamatytų aiškios teisybės. Tokiais savo raportais jie tik kadaise garbingą profesiją padeda į ypatingą poziciją.

Tas iš piršto išlaužtas tautininkų-sandariečių prasimanymas, kad deventojados kaltninkų pasmerkimas būtų suteikęs bolševikams progą prikibti prie SLA. buvo niekas kitas, kaip tik, matoma, jų pačių advokatų sugalyvotas suklastas pasityčiojimas iš SLA. narių, kaip vienas iš būdų jų akių apdumimui už begėdišką didžiūmos narių valios pokų paminiymą ir išrinkimą į Pildomąją Tarybą mažiau:sliai gavusiųjų balsų visuotindose balsavimuose prasikaletusiųjų senųjų narių. Kuomet Special' Tareilos Komitija patiekė išteisinimo rez-

liuciją, tai apkalintieji P. T. Haffai balsavo už savęs išteisinimą (išėjus drg. K. Gugi).

Ir dar tokie advokatai nesidrovį bakyti, kad jie tą padarę SLA. gerovei. Tai bent "didvyriai"!... Kaltninkus išteisino ir SLA. nuo bolševikų išsėnų išgelbėjo. Gabus tie musų advokatai, tik gaila, kad jie savo gabumais tik vėją gaudė. — Baltimoretis.

ILLINOIS UNIVERSITETAS

Rašo F. Butaw

Vietā

Illinois universitetas randasi Champaign — Urbano, apie 50 mylių į rytlenius nuo geografinio valstijos centro. Žemės plotas, ant kurio yra pastatyti universiteto trobesiai, paprastai vadinama "campus". Vietā nepaprastai graži, —visur auga dideli medžiai bei gėlės. Universitetui priklausanči žemė randasi tarp Champaign ir Urbano. Dažnai tie miestai yra vadinami dvyniais, kadangi jie esti labai arti vienas antro. Faktinai atrodo, jog tai yra vienas miestas. Bendras abiejų miestų gyventojų skaičius siekia apie 30,000.

Universiteto inkorporavimas.

Illinois universitetas tapo inkorporuotas vasario 28 d., 1867 m. Tada jis buvo žinomas kaip "pramoniškas universitetas". Champaign ir Urbana tebebuvo visai maži miestukai, — turėjo vos kelis šimtus gyventojų. Formalis universiteto atidarymas įvyko tik sekamais metais, —kovo 2 d. 1868 m. Įsiregistravo pirmam semestru vos 50 studentų. Vėliau jų skaičius padidėjo ligi 77. Profesorijų buvo tik du; kiek vėliau priimta dar vienas instruktorius.

Kadangi tai buvo pramoniškas universitetas, tai mokytiis tegalėjo tik vyrai. Porai metų praslinkus, pradėta priiminėti ir moterys. Šiais laikais moters sudaro apie vieną ketvirtadalį visų studentų. Čia jau reikia pridurti, kad 1885 m. "General Assembly" permainė universiteto vardą, —pavadinò "University of Illinois."

Mokslas ir mokslo įstaigos.

Kai universitetas atsidarė, tai pirmą semestrą buvo mokoma algebras, geometrijos, fizikos, istorijos, retorikos, chemijos ir lotynų kalbos. Tai buvo bendras mokslas, nes universitetas jokių atskirų departamentų neturėjo. Tačiau reikia pasakyti, jog dar 1859 m. Chicagoj buvo įsteigta apšiekorystės kolegija, o kiek vėliau ten pat buvo įkurta dentisterijos kolegija.

Tokiu būdu šiandien Illinois universitetas randasi dviejose vietose. — Chicagoj ir Champaign-Urbanoj, kur randasi 68 trobesiai. Priegamt eksperimentaliai ukų universitetas turi 35 trobesius ir Chicagoj 6. Eksperimentaliais ukis susideda iš keliolikos šimtų akrų žemės. Universitetas turi 14 departamentų arba fakultetų: inžinierystės, prekybos, agrikultūros, teisių, dentisterijos, medicinos, apšiekorystės, žurnalistikos, meno ir tt.

Paskutiniaisiais metais universitetas priskaitė 13,173 studentus ir turėjo 1,498 profesorius bei instruktorius.

Studentų gyvenimas ir sportas.

Kadangi studentams tenka universitete išbuti bent kelis metus, kol jie baigia mokslą, tai jie dalyvauja įvairiame veikime. Visokios rūšies sportas ypač suartina studentus. Pirmą vietą, žinoma, užima "futbolas", kuris turi didžiausį skaičių pasekėjų. Kada įvyksta futbolo lošimas Memo-

[Acme-P. & A. Photo]

Brig. gen. Pelham D. Glasgow, Washingtono policijos viršininkas.

rial Stadione, tai dažnai susirenka ligi 80,000 žmonių. Futbolo rungtynės yra rengiamos ne pasipelnymo tikslais, bet tam, kad suteikti studentams pramogą. Beisbolas, "basket ball", bėgimo lenktynės ir tenišs taip pat užima labai svarbią vietą. Apie pusę studentų bando savo gabumus vienoj ar kitoj sporto srityj. Sportininkai turi savo organizaciją, kuri yra žinoma kaip atletų susivienijimas. Jam priklauso ne tik studentai, bet ir profesoriai.

Memorial Stadium yra vienas didžiausių šioj šalyj. Prie jo pastatymo daugiausiai prisidėjo "G" Huff. Stadiono išvaizda primena arklio pasagos pavidalą. Žmonių ten gali liuosai sutilpti ligi 85,000. Atletikos klubai ir laikraštis.

Universitetas turi keturis atletikos klubus arba "gyms", —du vyrams ir du moterims. Kiekvienam klubui yra įrengta moderniška maudyklė arba "pool". Kadangi atletikos direktorius "G" Huff yra labai didelis plaukimo entuziastas, tai labai daug ir studentų pamėgsta tą sportą. Turiu pasakyti, jog tarp lietuvių studentų randasi labai šaunių plaukikų.

Illinois Universitetas leidžia savo dienraštį. Tai bene bus didžiausias mokyklos leidžiamas laikraštis visoj Amerikoje. Laikraščio vardas "The Daily Illini." Jis visuomet įsina šešių puslapių, o kartais ir aštuonių. Jo puslapių didumas yra toks, kaip "Naujienų". "The Daily Illini" stengiasi dėti tokias žinias, kurios galėtų patenkinti abiejų miestų gyventojus, nes jiems jis yra skiriamas. Prie laikraščio dirba beveik išimtinai studentai, kurie studijuoja žurnalizmą.

Pansijonai.

Amerikos studentų gyvenimas turi tam tikrų savybių. Prie universitetų yra suorganizuotos taip vadinamos "fraternities", kur gyvena studentų grupės. Tas įstaigas galima pavadinti pansijonais. Kiekvienas pansijonas turi savo namus, kur studentai sudaro; taip sakant, vieną didelę šeimą. Tie pansijonai kainuoja nuo 50,000 ligi 125,000 dolerių, —taliai priklauso nuo trobesio puošnumo.

Kiekvienam pansijone gyvena nuo 30 ligi 50 studentų.

kūrie ten dirba, valgo, miega ir linksmiasi. Senėšni studentai mokina jaunuosius geofų papročių bei kaip brolis-kai bendrijoj sugyventi. Kartais nuo karto yra rengiami pasilinksminimai. Paprastais vakarais pansijono taisyklės reikalauja, kad po 7 val. vakaro nebūtų jokis triukšmas kelmams. Mat, studentai turi mokytiis.

Tačiau daugelis studentų jokiems pansijonams nepriklauso. Jie gyvena privačiosiose šeimose ir veda, taip sakant, nepriklausomą gyvenimą. Prie universiteto randasi gana daug namų, kurių savininkai, galima sakyti, tik ir pasilaiko iš studentų, —nuomuoja jiems kambarius. Tačiau visai nedaug tėra tokių šeimų, kurios gamintų studentams valgi. Mat, randasi nemažai "boarding clubs", kur už valgi pusėtinai pigiai terokuojama.

Studentės taip pat turi savo pansijonus, kurie yra vadinami "sororities". Tokių pansijonų studentės Illinois universitete turi 36. Kiekvienas pansijonas turi savo "sororaty motiną", kuri prižiūri studentėjų kambarius.

Kad gyventi pansijone, reikia turėti nemažai pinigų. Daugeliui studentėjų tai yra nepakeliamas našta. Todėl jos apsigyvena rezidenciniuose apartamentuose, kurie yra universiteto priežiūroj. Ten galima gana ekonomiškai pragyventi. Bet už tai pačios studentės turi savo kambarius prižiūrėti. Kai kuriuose tokiuose apartamentuose gyvena ligi 150 studentėjų, —ir gyvena gana linksmai.

Ateitis.

Atrodo, kad kiekvieno studento gyvenimas yra linksmas. Ir tai visai natūralu, —studentai yra jauni. Jie ruošiasi gyvenimui, svajoja apie tai, kokius didelius darbus galės atlikti ateityje. Nors studentui dažnai tenka su visokiais trukumais susidurti, bet jis yra pilnas vilties ir energijos.

Skelbimai Naujienose luoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

KRAFT Velveeta

Ši skanų natų surį galima tarpinti, raikyti, tepti! Kaip jo pilnas, riebus suris skonis priliinka prie kitų valgių! Mėsos, žuvis, kiaušinių, daržovių. Ir jis sveikats — lengvai virškinasi, — tyras kaip tyras patš pienas! Pabandykit jį šiandir —del keptimo ir sėndvičių. Jusų greserninkas turi jį pusės svoro pakučiuose.

TOLIMAS TAUTIETI! Naujiems Metams prasidedant nežinimr sau užsisakyti ir savo giminėms bei draugams Lietuvoje užprenumeruoti plačiai žinomą Lietuvoje laisvos minties mėnesinį mokslo, visuomenės ir literatūros populiarių žurnalą

KULTURA

PRENUMERATOS KAINA: Amerikoje metams — 3 dol., pusei metų — 1½ dol.; Lietuvoj metams — 2 dol., pusei metų — 1 dol., ketvirciui — ½ dol. Adresas: Lituanija, Šiauliai, Aušros al. 15. "Kultūros" ž. admin.

gijos. Jis yra pasiryžęs visas klijutis nugalėti ir išeiti į platių gyvenimo vieškelį. Kiek plačiau parašiau apie Illinois universitetą vien to dēl, kad supažindinti lietuvius su ta mokslo įstaiga. Tarp jų yra tokių, kurie rengiasi savo vaikus leisti į mokslo-

Jie gali drąsiai pasirinkti Illinois universitetą, kuris randasi stebėtinai gražioj vietoj. Pro pat universitetą vingiuoja upė. Pasivaikščiojimui yra dēl, kad supažindinti lietuvius su ta mokslo įstaiga. Tarp jų yra tokių, kurie rengiasi savo vaikus leisti į mokslo-

Pienas yra taip daug geresnis del jus!

GERKIT pieną, kad numalšinti troškulį, kada šią vasarą keliaujate ar piknikuojate. Jis teikia dvigubą vertę už jusų pinigus.

Pirm visko, jis yra vėsus ir atgaivinantis. Jame nėra nieko, kas suardytų net ir opiausį skilvį. Be to, pienas taipgi yra stebėtinai sveikatos budovotojas. Jis pridūoda greitą energiją seniams ir jauniems.

Specialiam pasivašimimui, pabandykite Bowman's Pieną. Extra rūpestingumas ant kiekvieno žingsnio padaro jį extra gerą. Jus rasite jį nepalyginamai geresnio skonio.

Telefonas SUPERior 6800

BOWMAN
DAIRY COMPANY
MILK
Geresnio Skonio Pienas

PRANEŠIMAS- Chicagos Lietuvių Šviesuomenėi

Šiuomi pranešame, jog mūsų RADIO VALANDA nuo pirmadienio, Rugpiučio 1 d., 1932 bus perkelta iš Stoties W. H. F. C. į

Radio Stotį W. G. E. S.
Programai eina ir eis kas Pirmadienį, 8 val. vakaro. Išitėmykite Naują Stotį.

CITY FURNITURE COMPANY
2314 - 16 West Roosevelt Rd.

Broadtail with Fox Trimming Rugpiučio Kailių Išpardavimas

Mūsų 14-tas Metinis Kailių Išpardavimas parodo, kad jau delei mūsų išarnavimo vienioj vietoj tiek ilgą laiką jums apsimokės ateiti ir apžiūrėti mūsų pasiūlomus vertybes. Mes taipgi darome visokius pataisyms ir remodeliavimą. Ši mėnesį mes vis dar imame tik tai vasaros kainas.

GOMBINER FUR CO.
6835 Stoty Island Ave.
Tel. Hyde Park 3459

Daktaras WISSIG,
Kapitonas Pasauliniame kare
Specialistas Rūsijs

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 27 METUS NEZIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas gylvo, plaučių, inkstų ir pusis, užuodijimą krauj, odes, ligas, žizdas, dermatitą, gripo, skausmus, skausmus suaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atėikite čia ir persitiktinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tūkstantis ligonių. Patarimas gykat. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandų vakre. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kaimas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiška ir Turkiska Pirtis DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD art St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8902 Vėnos, lietavos ir druskos vėnos swimming pool. Rusiška ir turkiška pirtis moterims sėredomis iki 7 v. v.

NAUJIENU PIKNIKAS

Programą išpildys pagarsėjęs Chicagos Ukrainiečių Choras po vadovyste p. GEORGE BENETZKY.

Ukrainiečių choras yra pripažintas geriausiu Chicagoje, — chorų kontestuose, per paskutinius dvejus metus jis laimėjo pirmą dovaną.

Turėsime piknike vieną geriausių garsiakalbių, kurį parupins Peoples Furniture Company, rakandų ir muzikos instrumentų lietuvių krautuvės. Bus taip pat daug kitokių pramogų.

Šokiai prasidės nuo 2 val. po pietų. Gros p. George Steponavičiaus orkestras.

NED., RUGP.-AUG. 14, 1932

BIRUTĖS DARŽE, Archer ir 79-th St.

ŠOKIAMS GROS P. GEORGE STEPONAVIČIAUS ORKESTRAS

ĮŽANGA TIK 35 CENTAI

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
šeštadienį. Leidžia Naujienų Ben-
druvė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiojimą:	
Vieną kopiją	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvenyros Valsijoje, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusmeti	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Orderiu karta su užsakymu.

KAPITALO KONCENTRACIJA

Seniaus budavo daug ginčijamasi apie tai, ar kapitalizmo sistemoje kapitalas koncentruojasi, ar ne. Socialistai sakydavo, kad taip: laikui bėgant, kapitalas susirenka vis mažesnio skaičiaus turtuolių rankose, o plačioji masė žmonių patampa beturčiais, proletarais. Bet liberalai su ta nuomone nesutikdavo. Jie sakydavo, kad turams augant skaičius turtingų žmonių ne mažėja, bet didėja.

Kieno gi yra tiesa?

Cia paduosime keletą skaitlinių, kurios tą klausimą nušvies. Prieš 22 metus, t. y. 1910 m. Amerikos Jungtinės Valstijose buvo daugiau, kaip 200,000 pramonės kompanijų. Iš šito skaičiaus 200 stambiausių kompanijų turėjo 33% viso pramonės turto; o tuo tarpu kad 200,000 kitų kompanijų valdė 67%.

Praėjus dešimčiai metų, t. y. 1920 m. tas santykis pasikeitė šitaip: 200 stambiųjų kompanijų valdė 39% viso pramonės turto, o 250,000 kitų kompanijų turėjo 61%.

Pagalios, 1930 metais santykis tarpe stambesniųjų ir vidutinių bei smulkiųjų pramonės biznių buvo toks: 200 pramonės milžinų valdė 49% viso pramonės turto, o 300,000 kitų kompanijų valdė 51%.

Sitos skaitlinės aiškiai rodo, kad stambusis kapitalas auga daug sparčiau, negu vidutinis arba smulkusis kapitalas. Iki 1910 metų nedidelis skaičius pačių stambiausių pramonės kompanijų buvo paėmusios ir savo rankas trečdali visą pramonės turto Amerikoje. O per sekančius 20 metų jau tos kompanijos užvaldė beveik pusę (49%) pramonės turto!

Apskaiciuojama, kad jeigu panašiu spartumu stambusis biznis augs ir toliau, tai 1950 metais du šimtai didžiausių kompanijų valdys ne mažiau, kaip 75% pramonės turto Amerikoje.

Tai nėra jokios abejonės, kad kapitalas koncentruojasi.

Bet, antra vertus, reikia pripažinti, kad neina mažyn ir kapitalo savininkų skaičius. Kompanijų turtas priklauso šerinkams (akcininkams). 1910 metais Amerikoje buvo daugiau, kaip 5 milijonai įvairių pramonės kompanijų šerinkų. 1920 metais jų šerinkų buvo daugiau, kaip 10 milijonų. O šiemet, sulig pasiskaisiais apskaičiavimais, korporacijų šerai priklauso 24 milijonams žmonių.

Vadinasi, per 22 metus "kapitalo savininkų" skaičius užaugo beveik penkis kartus!

Ziurint paviršium į šitas skaitlines, gali atrodyti, kad tai yra nepaprastas kapitalistų skaičiaus augimas. Bet jeigu tai būtų tiesa, tai tuomet reikėtų, kad Amerikoje šandien yra net 24 milijonai kapitalistų, — kas, suprantama, yra absurdas.

Kapitalistų, palyginti, yra nedaug. Iš tų 24 milijonų, kurie turi kokių nors korporacijų šerų, tik labai nedidelę dalį galima laikyti kapitalistais. O milžiniška dauguma tų žmonių sukišo savo pinigus į "stakus", bet jokio balso kompanijose jie neturi. Daugelį didžiausių korporacijų valdo asmenys, kurie turi visai nedaug šerų.

Taigi pasirodo, kad kapitalo savininkų skaičiaus augimas visai netrukdo kapitalo koncentracijos. Tie, kurie yra formaliai kapitalo savininkai, jo nekontroliuoja. Kapitalo nuosavybė ir kapitalo kontrolė yra du visai skirtingi dalykai.

Jeigu vėlą gražią dieną valdžia nutartų supirkti visų kompanijų šerų, tai ji pasidarytų pramonės savininkas; vadinasi, pramonė būtų "suvalstybinta". Bet tai dar anaipol nebutų galas kapitalistų viešpatavimui. Kad jų viešpatavimas pasibaigtų, turi būti iš jų rankų atimtas pramonių vedimas (manadžmentas).

MIKLUS POLITIKIERIUS

Anglijos liberalų vadas, David Lloyd George, labai aštriai kritikuoja Lozano sutartį apie vokiečių karo reparacijas. Jisai sako, kad toje konferencijoje nebuvo nieko tikro nutarta, kadangi nė vienas politikierius pasaulyje neturėjo drąsos pasakyti, kas pasaulyje dedasi. Tačiau, kas užkrovė pasauliui tą reparacijų problemą, jeigu ne pats Lloyd George, kartu su kitais Ver-

salės taikos sutarties autoriais? Jeigu 1918-19 metais buvęs tuomet Anglijos premjeras butų nepataikavęs šovinistiškam žmonių sentimentui, bet būtų turėjęs drąsos stoti už tas taikos sąlygas, kurias principu buvo priėmusi Vokietija, pirma negu ji padėjo ginklus, tai Europai būtų buvę sutaupyta bent 13 metų nerimo, suirutės ir reakcijos.

Lloyd George šiandien kaltina kitus už savo nuodėmes.

Apžvalga

KOMUNISTAI ARDO RUBSIUVIŲ STREIKĄ

Rubsiuvių Amalgamated unija nutarė išsukti darbininkus New York'e į streiką prieš nepakenciamas darbo sąlygas šapoje, prieš algų kapojimą ir kitas darbininkų skriaudas.

Bet tuojaus komunistai sutvėrė neva iš elnių narių ("rank and file") komitetą ir išėjo kovon prieš uniją. Jisai leidžia atsisaukimus į rubsiuvus, ragindamas juos neklaušyti unijos vadovybės, bet organizuoti dirbtuvėse "streiko komitetus", kurie statys savo reikalavimus bosams ir "užduos smugį parsišlavusiems unijos viršininkams".

Toks komunistų komiteto atsisaukimas yra perspausdintas "Laisvėje". Tenai, be ko kita, skaitome:

"Jūsų pirmutinė užduotis yra, kaip tik būs sušauktas dirbtuvės susirinkimas, privert išrinkti streiko komitetą. Įsakykite tam komitetui, kad jis neprilimsi te jokių algų kapojimų ir kad niekas neturi teisės jums pasakyti eiti į darbą, kol jūs patys neužgirsite ant kokių sąlygų grįžtate..."

"Jeigu mes susienysime dirbtuvėse ir visur užduosime skaudų smugį bosams ir parsišlavusiems unijos viršininkams, mes laimėsime geresnes sąlygas darbe ir sulauksime algų kapojimą."

Komunistai apsimeta, kad jiems neva rūpi rubsiuvių gerovė labiau, negu unijai. Bet tikrumoje, kurstydami darbininkus eiti prieš unijos vadovybę streiko metu, jie ardo streiką ir padeda darbaviam.

SUSIKIRTIMAS TARPE LIETUVOS ŽURNALISTŲ

Sąryšyje su Marčiulionio afera, apie kurią "Naujienose" buvo neseniai rašyta, kilo aštrus konfliktas Lietuvos laikraštinių tarpe. "L. Aido" (tautininkų partijos laikraščio) redaktorius, Valentinas Gustainis, balsai išpludo "Liet. žinių" ir "Dienos Naujienų" redaktorius už tai, kad šie savo laikraščiuose paminėjo, jogei Marčiulionis apgavo net savo seną pažįstamą Gustainį.

Oficiozo redaktorius pareiškė, kad kiti dviejų laikraščių redaktoriai esą aršesni, negu apgavikas Marčiulionis, nes jie esą "tikri doroviniai banditai", su kuriais "doras žmogus santykių negali turėti". Jisai padavė žurnalisto sąjungai skundą prieš tuos redaktorius ir pasisakė, iki skundus nebus išspręstas, juos bolkotuosias.

Atrodo betgi, kad p. Gustainis pasikarsčiovė ir išskaitė savo oponentų raštuose tą, ko juose nebuvo. Mes pažiūrėjome, ką pasakė "L. žinių" apie Gustainį, aprašydamos to apgaviko žygius. Jos paminėjo, kad Marčiulionis buvo susidraugavęs su dabartiniu tautininkų organo redaktorium dar iš mokslo metų, ir toliaus parašė štai ką:

"Jis (Marčiulionis) sumanė blogai išnaudoti net senąjį p. Gustainio draugiskumą. Gerai pažindamas jo pabraizą ir parašą, jis

sumanė taip sau, be Gustainio žinios, pasidaryti jo žirą ir tokį vekselį paleisti į platųjį pasaulį. Ką, o gal ką gero jis ir atneš... Athešė. Supratęs, kuo čia tai visa kvepia, p. Gustainis tokiu seno draugo nedraugiškumu pasijuto įžeistas ir apie tai pranešė kam reikia."

Ko čia Gustainis dėl šito pasakojimo ėmė kabintis ant sienų ir šaukti apie "dorovinius banditus", yra gana sunku suprasti. Tur but, jam skaudus priminimas, kad Marčiulionis buvo tautininkų šūlas ir kad dabar jisai bandė išnaudoti savo žulikystės senasias pažintis.

Sveikatos Dalykai

Kirmėlių varymas

Rašo Dr. A. Montvidas.

Perėitą sykį rašiau apie apsikrėtimą šeivinėmis kirmėlėmis (roundworm) ir pasižadėjau paaiškinti, kaip jų nusikratyti.

Reikia tikrai sužinoti, ar esama kirmėlių žarnose ir kokios jos veislės. Spėjimo ir nūžiūros neužtenka; kuomet galima lengvai iširti. Mėslo menkos dalies egzaminavimas parodo, ar esama kirmėlių kiaušinėlių jame. Kiekvienos veislės kiaušinėliai yra kitokie, todėl lengva pasakyti, kokiomis kirmėlėmis ligonis yra apsikrėtęs ir gydymą pritaikyti. Ne visų veislių kirmėlės galima yra išvairyti tais pačiais vaistais. Šeivinės iki šiol buvo varomos linsinko aliejaus arba santonu. Vietoj aliejaus tėvė duodavo vaikams linsinko sėklų su cukrum arba syrupu. Santono duodama kas rytas arba kas antras rytas po pusę grudeio vaikams jaunesniems vienų metų, po grūdą ir po du grūdus vaikams nuo metų iki penkių senumo ir po 2 ir 3 grūdus senesniems. Sykli duodama ir ricinos ar ko kito viduriu pailuosavimui. Pavojus yra tame, kad stantoninas gadiną regejiną ir ne visuomet išvaro visas kirmėles. Jo duodama trys dozės.

Linsinko aliejaus yra labiau patikėtinas vaistas. Diena prieš gydymą ligonis gauna tik minkštą arba skystą valgį ir jo viduriui pailuosuojami. Rytė jis gauna gabalėlį cukraus, ant kurio užlašinama ke li lašai minėto aliejaus. Vaikams duodama 2, 3, 4, 5 arba daugiau lašų. Suaugusiems 10 lašų. Pakartojama kas rytas per 2 arba 3 dienas — ne ilgai. Už valandos ar dviejų po aliejaus gavimo ligonis gauna ricinos vidurių liuosavimui. Tėciaus nėra lengva nustatyti linsinko aliejaus dozę. Paprastai jis nekenkia, bet kartais ligonis apsinuodija. Ypač pavojinga jį duoti nusilpėjusiems ir širdies ir inkstų ligas turintiems ligoniams. Kartais ir visai sveikas žmogus nuo linsinko pradeda alpti ir miršta. Ką jau bekalbėti apie gydymą namie, kuomet net gydytojai vartoja visus atsargumus ir susilaikia nelaimių.

Yra apie 300 ir kitokių veislių kirmėlių varymui iš žarnų. Pradžioje kiekvienas giriamas, bet ilgesnis vartojimas parodo, kad kiekvienas vaistas turi kokius nors trūkumus arba sudaro kokius nors pavojus.

Pats vėliausias išradimas paremtas nuodugnais tirinėjimais ir skaitlinga praktika, yra Nexylresorsinolo arba kaproloko vartojimas. Šitą vaistą išdirba Sharp and Dohme kompanija Baltimore, Md. Per keliolika pastarųjų metų jis buvo vartojamas tulų šlapinimo organų ligų gydymui. Gal tolesni tirinėjimai atiras ir jį netinkamų, vienok Dr. A. P. Lamson, H. Brown ir C. Ward iš Nashville, Tenn., kur nuo kirmėlių kenčia didelis gyventojų skaičius ir kur jie darė tirinėjimus remiami Rockefellerio Fondacijos, tvirtina, kad Nexylresorsinolo vartojimas davęs geresnių davinų, negu visi iki šiol vartojamieji vaistai. Svarbiausia, kad nuo jo neteko matyti apsinuodijimų, alpimų ir mirčių. Vaistas yra aštrus ir gali išdegti burnos plėvę arba erzinti skrandį, nuo ko gali įvykti vemimas, deginimas po krūtine ir kiti simptomai. Kad apsaugojus burną, kompanija pradėjo dirbti cukrūni apviktas plokštutes, kurias ligonis nuryja ir vaistai negauna progos paliešti burną. Vaikai, negalėdami jas nuryti, bando sukramtyti ir išsuti burną. Kuomet pats gydytojas prižiūri vaikus, kuomet vaistai duodami, nepamatomumo nelvyksta. Svarbiausia, kada pats gydytojas mato ir suaugusių vaistų tinkamumą nuryjant. Dažnai užtenka vienos dozės, kartais reikia dviejų arba trijų. Jos pakartojamos kas diena arba kas antra. Šitas vaistas išvaro ne tik šeivines, o ir kablines (hookworm) kirmėles.

Butų gerai turėti tokį vaistą, kurį žmonės galėtų vartoti be gydytojo priežiūros, vienok iki šiol jo nėra. Ir mano paaiškinimai turėtų patenkinti tik skaitytųjų žingeidumą, nes daugelis mano, kad gydytojai slepia gydymo būdus, vienok pakartojau, kad be gydytojo bandyti nusikratyti kirmėlių nepatartina; nes reikia iširti ar jų esama, ir tinkamai prižiūrėti gydymą. Po jo vėl reikia patikrinti, ar jis buvo pasekmingas.

TAIKA AR KARAS

Pasaulio galiūnai Luzanoje baigia diskutuoti nusiginklavimo projektus. Musų Hooveris pasiūlė karo ginklų gamybą apriboti. Francija nesutinka (jinaai dabar turi be galo stipriąsias armijas ir daugiausia ginklų); Japonija priešinga, Anglija ir ji nesutinka, o Vokietijos grafas Papei tiesiog visiems spygė parodė. Italų diktatorius kalba apie savo tėvynės "saugumo" palaikymą karo ginklais. Tikrai mažosios valstybės sutiktų. Rusija neturi aiškūs nusistatymo: esą reikia saugoti revoliucijos laimėjimus, reikia ginti proletarų tėvynę nuo imperialistų ir tt. — vadinasi, dirba daugias šautuvų ir geresnė parako...

Kas-gi galų gale bus: taika ar karas? Tuli diplomatai šiuo tarpu akis išvertę žiuri į Vokietijos generolų pradėtą žygį prie atsteigimo monarchijos arba diktatūros. Vokietija, kaip žinome, iki Versailles sutarčių valdė Bismarko dvasia, t. y. kraujo ir kankinimų militaristų kumščia, kuri spėjo gyventojams iškipti iluziją apie savo kaimynų piklas užmačias. Savo laiku pagarsėjęs Wilsono šukis apie demokratybės praplėtimą ir palaikymą nužudė apie milijoną Amerikos jaunuų vyrų. Versalės sutartys apkalitė Vokietijos generolus ir kartu jos liaudį — laimėtojai faktinai paverge "hunus", bet dabar prisieima kontrolucijos mažinti, gal but karo skolų visai išsizuoti.

Visi dar stiprius ginkluojasi. Jei Vokietiją paimtų valdyti generolai, tai jinaai tuojau pradėtų dar geresnius

ginklus gamintis, o tada kas? Yra taktininkai pultų ją iš naujo? Klausimas. Jei pultų, tai visas pasaulis į šipulius subyrėtų.

O vienok karo dievaitis kada nors ir vėl pasaulį parako dūmuose paskandins; gal but, dar ir mums teks tų dūmų paragauti.

Vienintelė viltis gludi visų valstybių nusiginklavime, kuri privalo reikalaui visų šalių darbo žmonių. Jau ir dabar tose šalyse, kur dau-

giaus demokratybės ir laisvės, kur darbo klasės žmonės valstybės tvarkyme dalyvauja, — militaristai pradeda netekti savo pražūtingos galios. Visi diktatoriai be karininkų pagalbos negalėtų pasilaikyti: jie visi ginklu šali valdo.

Kai darbo masės nulaūz ragus visokiems diktatoriams, tai bus galima rimtai apie nusiginklavimą pakalbėti. Šiuo tarpu mūsų diplomatai nusiginklavimo konferencijoje tiktai be reikalo liečiuvius plaka. — Mat.

Frankas Dubedat, Dons & Co.

(Tęsa)

Dr. Sevardo Atengnas
Spalių 25 d. — Visai būtų neprošalį jeigu čia turėčiau savo fonografą. Šį kartą darai užrašus ir tas mane labai pykina; bet Van Helsingas man įsakė butinai juos padaryti. Visi esame beveik pakvairę iš susijaudinimo, kuri sukėlė Godalmingui pristūsta telegrama nuo Lloyd'o.

Aš dabar gerai žinau ką kariečiai jaučia, kuomet ateina laikas jiems eiti į mūšį. Ponia Harkerienė buvo vienintelis asmuo mūsų grupėje neparodžius jokių susijaudinimo. Bet pagaliau tai nėra visai nuostabu; mes itin rupi nomės nieko apie tai jei nepasakyti ir visi stengėmės prie jos neparodyti, kad kas svarbaus įvyko. Esu beveik tikras, kad "senaisiais laikais" ji būtų pastebėjusi permainą mūsų užsilaikyme, nors ir butume mėginę ją užslėpti įvairiausiais būdais. Bet paskutiniemis savdėtimis ji tuo atvilgiu labai persimainė. Lėtargas ją pradeda apimti vis tankiau, ir nors ji atrodo sveika, ir stipri ir skruostai pradeda raudonuoti, Van Helsingas ir aš toli gražu nesame patenkinti. Tankiai apie ją pasikalbame, bet kitiems apie savo pastabas neprisimeiname nei žodžio. Vargšo Harkerio nervai visai suirto, širdis plyšė iš skausmo, jeigu jis sužinotų, kad mes turime bent kokius blogus nujautimus. Van Helsingas yra man pasakęs, kad ją užhipnotizavęs, jis labai atydziai studijuja jos dantis. Anot jo, pakol jos dantis nena aštrūs, nėra jokio pavojaus, kad joje įvyktų nuodugnai permaina blogojon pusėn. Bet jeigu mūsų nujautimai išsipildys, ateis laikas griebtis atitinkamų žingsnių. Abu žinome kas tie atitinkami žingsniai yra, nors nei vienas nedrįstame apie juos prisiminti. Bet neturime buti bailiai ir jų vengti, nors skaudu yra jų juos pagaltuoti. "Euthanasia" (lengva mirtis) yra guodžias ir reikšmingas žodis! Esu labai dėkingas tam, kuris pirmas jį pradėjo vartoti.

"Carienė Katarina" turėtų užtrukti apie 24 valandas keltyje iš Dardanelio į Varną, jeigu laivas plauks tokiu pat greitumu, kaip kelyje iš Londono. Tokiu būdu, uoste laivas turėtų buti anksti rytą; kadangi Grafas joki būdu negalės prieš tai pasiekti krantą, visi nuėjome ramiai guliti. Sukelsime apie 1 valandą naktį, kad priešas mūsų neužkluptų ir butume pasirodę su juo susikt.

Spalių 25 d., vidurdienis. Jokių žinių apie laivo atvykimą. Šį ryt ponas Harkerienės hipnotiškas pranešimas buvo toks pat kaip ir visuomet, todėl labai galimas daktas, kad susilauksime telegramos iš Londono ar iš laivo agento bet kuriuo laiku. Mes

Šiandien atėjo KOVA No. 7. Galima gauti ją Naujienose. Kaina 10c.

BOSTONIEČIŲ ATYDAI
Naujienas galima gauti nusipirkti kasdien pas p. M. Andelman, 284 Tremont St., Boston, Mass.

"NAUJOJI BANGA"
Atėjo pirmas numeris Urugvaj pažangiųjų lietuvių leidžiamas laikraštis. Galima gauti "Naujienose". Kaina tik 5 centai.

NAUJAS Kultūros No. 6 ir 7 atėjo. Galima gauti Naujienose. Kaina 45c.

"Naujienose" galima gauti Urugvajaus, Pietų Amerikos, lietuvių laikraščius: "Naujoji Banga" (No. 5) "Tribuna" (No. 4) Kaina 5c kiekvieno.

LIETUVON

Siunčiame Pinigus Paštu ir Telegrama. Patarnaujame Greitai. Pigiai ir Saugiai.
Parduosime Laivakortas ant visų Linijų.

NAUJIENOS
1739 SOUTH HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.
Ofisas ardaras kasdien nuo 8:30 iki 8 valandų, Ivenčadienis nuo 9 iki 1 valandų.

2656 West 69 Street
Telephone Hemlock 1323
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėliomis, pagal užsakymą

Universal State banko depozitorių susirinkimas

Pentadienį, rugpjūčio 5 d., Lietuvių Auditorijoj tapo susauktas Universal State banko depozitorių susirinkimas, į kurį buvo įleisti tik tie, kurie turėjo to banko knygetes.

Depozitorių prisirinko pilna Auditorijos didžioji svetainė, kiek galėjo tilpti — gal virš 1,000 žmonių.

Atidaręs susirinkimą, J. Kulis' pasišlo tiktą ir perstatė Stulpiną vesti tvarką, pakol nebus išrinktas kitas to vakaro vedėjas. Jam pakalbėjus kelias minutes prasidėjo svetainės triukšmas ir perstatymas kandidatų tvarkos vedėjo vietai.

Tuojaus pasirodė, kad yra grupė trukmadiarių, kuriems nerūpi depozitorių reikalai, bet rūpi užvaldyti susirinkimą arba jį išardyti.

Trukmū kiek apsisotus išrinktas tvarkos vedėju Stulpinas ir raštininku to vakaro Turskis. Stulpinas pasaukė A. Rypkevičią pasakyti keletą žodžių. Rypkevičia plačiai paaiškino susirinkimo tikslą ir nurodė, kad svarbiausia šio susirinkimo uždutis bus išrinkti komitetą, kuris patirtų, ar yra galimybės ir reikalo prašinti dabartinį banko resyverį ir pvesti banko likvidavimą į depozitorių rankas; apsvaistyti planus ir iširti galimybes banko perorganizavimui; prižiūrėti, kad banko turtas būtų teisingai likviduotas; prižiūrėti, kad šerinkinai atliktų savo atsakomybes, jeigu bus banke trukumas jį likviduojant; iširti ar nėra papildyta kokių nors prasiženimų, ir jeigu yra, tai patraukti atsakomybėn banko vedėjus. Prie to, papasakojo, kaip Noel State bankas buvo likviduotas ir kokias teises ten toks komitetas turėjo.

Po jo, keletą žodžių tarė J. F. Budrikas, kviesdamas depozitorius prie vienybės. Dar kalbėjo gana karštai adv. Kazlauskas, kuris pasisakė, kad jau yra kelias naktis nemigęs šio banko depozitorių labui. Jis atkartotinai pabrėžė, kad butinai reikalinga prašalinti dabartinį banko resyverį, ir ragino naudotis depozitorių suteiktomis teisėmis.

Dar aiškino depozitorių teises adv. A. Skakis ir adv. A. Olsis. Visi žadėjo teikti pagalbą depozitoriams.

Pirmininkas šaukė vardais visus banko direktorius, bet jų nė vienas nepasirodė.

Dar kalbėjo keletas depozitorių, kurie nurodinėjo, kad jau depozitorių komitetas yra išrinktas ir kito rinkti nereikia. Pirmininkas paaiškino, kad pirmesnis susirinkimas nebuvo plačiai garsintas ir kad tame pirmesniame susirinkime da lyvavo daug žmonių, kurie su depozitoriais neturėjo nieko bendro, tad toks komitetas negali turėti depozitorių užsikiėjimo, ir kadangi manoma čia išrinkti komitetą iš 50 ar 30 žmonių, tai ir pirmojo komiteto nariai galės įeiti ir kartu dirbti.

Svetainėje buvo toks užimas ir riksmas, kad kartais rodėsi, jog reikės susirinkimą uždaryti. Bet kuomet Krukonis pasprašė, kad būtų paaiškinta, ką tas pirmas komitetas jau yra nuveikęs, tai nė vienas nieko negalėjo pasakyti.

Ant galo buvo nutarta rinkti komitetą iš 30 žmonių, kuris vėliau iš savo tarpo išrinktų veikiančius asmenis.

A. Rypkevičia, pasiprašęs balso, paprašė, kad sutrumpinimui laiko ir kad į komitetą įeity žmonės iš visų kolonijų ir iš draugijų, būtų leista jam perstatyti keletą jo numatytus asmenis ir ant vietos perstatė apie 15 jų. Čia obstrukcijų darotojai per visą vakarą sukėlė tikrą kečių koncertą, kuris tęsėsi apie 15 minučių. Žmonės,

kurie yra nepratę tokių koncertų klausyti pradėjo kilti ir eiti iš svetainės. Tada Rypkevičia, matomai, tikslu sustabdė tą suirutę, atšaukė savo nominuotus kandidatus, ir nominacijos pradėta iš naujo. Po kokios valandos laiko tapo išrinktas komitetas iš 30 asmenų, kuris nutarė susirinkti rugp. 10 d. vakare Universal Klube, kad pasikalbėti, kas toliau veikti.

Nominuojant komitetą, pasirodė, kad jau taip daug tų kvietinukų neatsirado, ir prisėjo vaikščioti po svetainę ir prašyti, kad apsimty įeiti į komitetą.

Išrinkta šie asmenys: Jonas J. Kulis, V. M. Stulpinas, Antanas Katela, V. Didžiulis, A. Backis, Joseph Ruta, Daukšis, Joseph F. Budrikas, St. Strazdas, K. J. Macke, N. C. Krukonis, A. Miskaitienė, Anton Bruzas, Antanas Olsis, J. Laukis, Mrs. Petronelė Kvietkienė, L. Jonikas, Balčiūnas, A. Bubinas, John Degutis, Paul Daubaras, E. Millerienė, F. Bastis, W. Taraska, W. Taraskus, T. Rypkevičia, Mrs. Elzbieta Laurer, Dr. Šimkus, K. Matukaitis, Walter Bielskis, Stanley Gale, Klebonas, Felix Lutz, Stanley Daugelavičia, T. Turskis, J. Dovidauskas, Mankus, M. Kemšienė, Luktus, Belskus, Pauzolis.

Jau depozitoriams skirstantis sumanyta parinkti aukų padengimui lėšų; rodos buvo surinkta apie \$5.00 ir P. Budrikas aukavo \$10.00. Nedateklų turbuturės padengti išrinktas komitetas, nes svetainė ir kitos išlaidos bus daug didesnės.

Susirinkime buvo išdalintos kortelės, kad depozitoriai paduotų jose savo pavardes ir nurodytų kokią sumą pinigų jie atstovauja. Išpildė klausimus kortelėse ne visi susirinkusieji. Tačiau vien tie, kurie kortelės išpildė, pasirodė atstovavę \$196,798.76 depozitų. Tai stambi suma. O ir susirinkime, da lyvavo skaitlinga depozitorių minia. Taigi atrodo, kad Universal State banko likviduotojų turėtų skaitytis su depozitorių komitetu. Bet kiek jie skaitytis su jais, tai parodys ateitis.—X.

Ar Universal State bankas atsidarys?

Prieš 16 metų, didžiojoji Lietuvių kolonijoj, Bridgeportu vadinauosi, deliai susidariusių tam tikrų ekonominių sąlygų ir nuolatinės agitacijos prieš privatinis bankus, užsidarė plačiai žinomas Antano Olszewskio privatinis bankas su depozitais siekiančiais apie \$650,000.00. Keliom savaitėm prieš tai, užsidarė Jono Tananevičiaus privatinis bankas, kurio depozitai siekė apie \$500,000.00.

Kadangi buvo agituojama ir skelbiama, kad tiktai "state" bankuose žmonių padėti pinigai tegali but apsaugoti, o privatinuose bankuose gali

bile dieną žūti, tai Antanas Olszewskis pasiryžo suorganizuoti "state" banką. Jis pasikvietė į talką burį Lietuvių biznierių, profesionalų ir šiaip veikėjų ir visi bendromis jėgomis su depozitorių pagalba suorganizavo Universal State Banką, su kapitalu \$200,000.00 ir perviršiu \$25,000.00. Sulig depozitoriams patiekto plano, ant kurio jie sutiko ir priėmė, Olszewskio banko depozitoriams buvo išmokėta pusė pinigų Universal State Banko knygetėmis, o kita pusė Chicago Title and Trust Co. sertifikatais, užtikrintais Olszewskio banko nejudamųjų nuosavybių turtu, kurio naujai suorganizuotas Universal State Bankas, sulig valstijos bankinių taisyklių, negalėjo priimti.

Po tulam laikui, minėtų sertifikatų savininkai susipietė į grupes ir, susitarę, tais sertifikatais nupirko nuo trusio, už tam tikrai nustatytas kainas, įvairias nuosavybes, kurias paskui pardavė ir pasidalino pinigais. Tie, kurie buvo kantrūs ir laukė kol laikai pagerės, gavo už savo sertifikatus doleris už dolerį. Kurie nenorėjo laukti, tie pardavė savo sertifikatus įvairiems spekuliantams už tokią kainą, kokią galėjo nuo jų gauti, nes kožnas pirkėjas norėjo ant jų uždirbti. Kadangi niekas nesirupino perorganizavimu Jono Tananevičiaus banko, tai jo turtą likvidavo resyveris ir, jeigu neklystu, tai depozitoriai gavo apie 15c nuo dolerio.

Tada, ir man teko prisidėti prie perorganizavimo Olszewskio banko ir suorganizavimo Universal State Banko, kurio direktorium išbuvo per 10 metų iki pabaigai 1926 metų. Po 16 metų gyvavimo, Universal State Bankas užsidarė su depozitais siekiančiais \$781,712.79. Buvę skelbiama, buk už keletą dienų bankas vėl atsidadysiąs, bet tas, kaip žinome, neįvyko. Toks banko valdybos nepamatuotas pareiškinimas buvo tik pylimas aliejaus ant audringos depozitorių juos, jų nuraminimui. Panašūs depozitorius klaidina pareiškimai neprivalo but skelbiami, nes ateityje, kad ir gryna teisybė bus skelbiama jau sykį suvilita visuomenė nebeuorės tikėti, kas gali daug blėties padaryti.

Bankui užsidarė, State auditorius tuojaus pastatė būrį darbininkų surašyti ir sugrupuoti visą banko turtą. Tuli banko valdybos nariai, kiek vėliau, spaudoj pareiškė, kad nieko negalima pranašauti kaslink banko atsidadymo, iki auditorius galutinai neužbaigs revizijos ir neišduos savo raportu. Kada raportas tapo užbaigtas, tai auditorius tuojaus paskyrė resyverį, visai neatsiklausęs banko valdybos nei direktorių, kurie buvo neva nusteibinti tokiu auditoriaus netikėtu žygu.

Minėta raportą teko, man matyti auditoriaus ofise su keilais kitais banko direktoriais, kuris aiškiai nušviečia tikrą dabartinį užsidadysio banko stovį. Remiantis minėtu raportu, paskyrimas resyverio buvo neišvengiamas, nes del stokos "cash" ir kitų įvairių priežasčių bankas nebegalėjo atsidadyti ir nebeatsidarys, jeigu nebus perorganizuotas.

Trumpam laike, apie vidurį šios savaitės, sulig gautos informacijos iš autentiško šaltinio, banko direktoriai šauks oficialų banko depozitorių ir šerinkinų susirinkimą, kuriame bus patiekta detalishkas aiškus perorganizavimo planas, nurodantis kokiū būdu ir kada bus galima Universal State Banką perorganizuoti ir vėl jį atidaryti. Įvykinimas to plano priguless nuo pačių depozitorių, šerinkinų, Bridgeporto biznierių ir asmenų intere-

suotų banko atidarymo, bet daugiausiai priguless nuo paties auditoriaus palankumo, kuris, vartodamas savo diskreciją tokiam reikale, gali visai neduoti leidimo arba paduoti per sunkias išlygas perorganizavimui. Apie minėtą busiantį mitingą bus paskelbta laikraščiuose ir per radio tadel Universal State Banko depozitoriai ir šerinkinai lai atvydžiai tēmyja. Perorganizavus banką, privalėtu įvykti žymios permainos valdyboje ir direktoriato, kad banke būtų visai kita atmosfera, negu pirmiau kad buvo.

Kadangi prieš 16 metų, kaip jau pirmiau minėjau, man teko gerokai padirbėti prie perorganizavimo Olszewskio banko ir suorganizavimo Universal State Banko, tai šiam, lietuviams labai nesmagiam momente, gavau daug prašymų ir pakvietimų prisidėti prie perorganizavimo Universal State Banko. Turėjau keletą ilgų pasikalbėjimų su direktoriais ir nuodugnai išstudijavom visą banko turtą ir jau baigiamas gaminti galutinas planas, kuris bus depozitoriams pilnai išaiškintas. Tame reikale tarsiu savo galutiną žodį oficialiam depozitorių ir šerinkinų susirinkime. Jeigu visi bendrai ir sutartinai dirbsime ir nepasigailėsime savo laiko ir vieno kito dolerio, tai nepaisant depresijos ir nepaprastų laikų, tikslą atsieksime, jeigu nesudarys per daug klubių ir nepermatomų sunkenybių.

Jeigu pavyktų banką perorganizuoti ir jį vėl atidaryti, tai depozitoriai išvengtų didelių nuostolių. Bridgeporto apygardos biznias sustiprėtų, namų kainos toje apygardoje susilaikytų nuo tolesnio smukimo kainoje, ir lietuviai savo vardą apgintų. Parodytume, kad vienybėje veikdami, padarėme tą, ko kitataučiai nepajiegė. Lauksime susirinkimo.

Adv. John B. Borden, Banko šerinkinas. (P-as Bordenas užtikrina, kad banko direktoriai šauksią "oficialų banko depozitorių ir šerinkinų mitingą". Bet labai skaitlingas depozitorių mitingas įvyko pereiną penktadienį. Ar nebuvo klaida, kad direktoriai nesutarė su to mitingo iniciatoriais ir nepriėdė pre jo? Tuo būdu būtų buvę sutauptyta laikas, išlaidos ir energija žmonėms.—Red.)

Adv. John B. Borden, Banko šerinkinas.

(P-as Bordenas užtikrina, kad banko direktoriai šauksią "oficialų banko depozitorių ir šerinkinų mitingą". Bet labai skaitlingas depozitorių mitingas įvyko pereiną penktadienį. Ar nebuvo klaida, kad direktoriai nesutarė su to mitingo iniciatoriais ir nepriėdė pre jo? Tuo būdu būtų buvę sutauptyta laikas, išlaidos ir energija žmonėms.—Red.)

Brighton Park

Kas rašoma apie Keistuolio Klubią

Kiek laiko atgal "Naujiene" (numery 161) patėmėjau aprašymą Keistuolio Klubo su parašu — St. Narys. Kadangi toks aprašymas buvo netikslus ir skleidžia neapykantą narių tarpe, tai del jo aš, kaip klubo raštininkas, skaitau pareiga žodį-kita tarti.

St. Narys pirmoj vietoj sako: "Tvarka yra gera ir pavyzdiną, kas susirinkimas prisirašo daug naujų narių". O kiek žemiau, tam pačiam rašiny vėl sakoma: "Dabartinis pirmininkas yra Wm. Buishas, labai rimtas ir talentingas žmogus, bet bėda yra ta, kad parlamentariškų taisyklių neprisiilako ir per mažai disciplinos vartoja".

Tai kur gi tuomet ta gera — pavyzdinga tvarka ir pirmininko talentingumas, jeigu jis (pirmininkas) parlamentariškų taisyklių neprisiilako ir per mažai disciplinos vartoja? Išrodo, kad St. Narys didesnės nesamones ir sugalvoti nesugalvėjęs, ir lygiai, kaip ir tas pasakiškas žydas, pats muša ir pats rėkia.

Toliau St. Narys kalba kad klubo konstitucija yra labai tvarkingai sudaryta. Čia yra pažymėta tokių dalykų, kurių

kitose draugijose nėra". Tiesą, kad klubo konstitucija yra gera. Bet kai del tų dalykų, kurie konstitucijoj randasi įrašyti, tai St. Narys nieko nežino arba jam nekožer. Pavyzdžiui, konstitucijoj yra pasakyta: "Narys patėmijęs kokius nors nesupratimus klubo tvarkoje ir tt. privalo pranešti viešai (klubo) susirinkime". Taip reikėjo ir St. Nariui pasielgti. Rašinėjimu į laikraštį apie netvarką klubo jo tvarkos nepataisys. Kiti save ir kitus gerbiant nariai žino tai, o kai del gabumų pirmininko Wm. F. Buisho išlaikyti tvarką susirinkime, tai daug kalbėti neprisiilako. Tik pasakysiu, ba ir gabiausias pirmininkas būtų menkas kai kuriuose mūsų susirinkimuose.

St. Narys kabinėjasi ir prie klubo raštininko, Antano Juso, sakydamas: "Tiesa, prime-tama jam vienpusiškumas; sekretorius turi tarnauti visiems nariams lygiai ir buti bešališku. Kai kas primeta ir tulus apsideidimus". O vishų "vienpusiškumą — apsideidimų" St. Narys štai ką sako: "Anton Jusas gana atsakantis vyras tam darbui". Čia vėl toks pat jovalas pasiskartoja, kaip apie pirmininką Wm. Buishą. Aišku, tik delto St. Narys kažin iš kur sugraibęs primeta man apsideidimus ir vienpusiškumus, kad aš nepritariu rusiškai lietuviškų "Vilnius" komisarų politiškaiklikai ir nebendradarbiauju jų laikraščiu. O kai del patarnavimo klubo nariams, tai aš patarnauju visems lygiai, nes visi nariai klubo reikalus žvilksniu man yra lygūs, nors jų tarpe būtų ir pats Stalinas. Žinoma, kai kurie sergantis nariai nusiskundžia kad juos nevisuomet atlanko raštininko paskirti lankytojai. Bet ar gi raštininkas gali dėliai to buti kaltinamas? Tegul St. Narys ir jo vienminčiai apie tai pagalvoja.

Prie užbaigos savo rašinio St. Narys dar sako: "Baltras Radzius jau daug dešimčių yra paklojęs klubo naudai". Keistai ir juokingai skamba toks pasakymas. Nug, kada ir kur St. Narys matė Baltrą Radzių dešimkes klojant klubnaidai? Gal jis tik iš kitų girdejo? Mat, čia tai ne vienpusiškumas: kad ir nemačius galima sakyti, jogei tas ir tas dešimkes klubui kloja.

Užbaigdamas, St. Narys prikimba ir prie klubo korespondento ir sako: "Beje, Keistuolio klubas turi savo apmokamą korespondentą, bet, dėja, mūsų korespondentas ne viską aprašo. Daug dalykų pasilieka nepranešta spaudai. "Wake up, Anton! Klubo reikalai turi buti pirmoj vietoj, o kur baliavojai ir kiti margumainai tai vėliau".

Tikras taradaika tas St. Narys. Juk visi klubo nariai gerai žino, kad aš (korespondentas) gana tankiai kartais ir labai ilgas korespondencijas parašau "Naujiene" nušviesdamas klubo eigą. Klubu įvairūs parengimai net po du kartus buna aprašomi. Apie susirinkimus irgi rašau. Daug kartu jau esu pagvildejęs ir klubo gyvenimo istoriją, ir savų laikų tilpo "Naujiene" apie tai ilgiausios špaltos.

Kaip pirmiau, taip ir dabar, rašydamas korespondencijas, pasistengiu įrodyti naudingumą organizacijos — klubo ir kviečiu rašyti tuos, kurie dar nėra klubo nariai. Taigi tą St. Nario sugalvotą paraginimą "Wake up" aš grąžinu jo paties adresu.

O kur aš ir kiti "baliavo-jam" ir tt., tai irgi galiu pranešti. Aš aprašau vietos lietuviškos išeivijos nuotikius. Jau tai darau per daugiau kaip 20 metų. Ir tą teisę dar toliau sau pasilieku. Gali St. Narys del to nesielioti. Sielojimas: — Blogas ženklas!

St. Narys prie klubo pris-

rašė dar tik prietų 1931 metų lapkričio mėn. 1 dieną, o jau spėjo save atrekomenduoti kabinėjimui prie jam nepatinkamų klubo valdybos narių. Tikrai tikiu, kod jo tokį atsirekomendavimą klubo nariai sugebės tinkamai įvertinti.

— A. J. S.

Laiškai Pašte

Šie laiškai yra atžėję iš Europos kam jie priklauso, tegul nueina į vyriausią paštą (Clark ir Adams gatvė) atsimti. Rankia klausyti prie langelio, kur padėta iškaba "Advertised Window" lobėj nuo Adams gatvės, pasakant laiko NUMER, kaip kad šiame saraše pažymėta. Laiškus paštas laiko tam tikrą laiką, o paskui grąžina.

3 Adolowska Aniola
22 Huska Mrs. Gatrie
24 Kaminskui John
26 Kreizas Petronett

GREITAI IR PIGIAI

IŠMOKINAME ANGLŲ KALBOS gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knyvedystės, stenografijos, ir kitų mokslo šakų. Mūsų mokyklos nauja sistema tebeina greitai užbaigiamą pradinį mokslą į devynis mėnesius; augstesni mokslą į vienus metus. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau ruksiančiai lietuvių įgijo mokslus. Ateikite įrašyti šiandien ir jums padėsime įsigyti abėlinę mokslą. Savo buvį žymiai pagerinsite, kai busite abėlinai ir visose mokslo šakose apsišvietę.

Amerikos Lietuvių Mokykla
J. P. OLEKAS, Mokytojas
3106 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Victor Bagdonas

Perkraustom rakandus pigiai į visas miesto dalis, farmas ir kitus miestus. Darba garantuojam.

3139 So. Halsted St.
Tel. Calumet 3398

LIETUVISKAS VIEŠBUTIS
2435 So. Leavitt St.,
Chicago, Ill.
Rendon kambariai, švarūs, malonūs. Patogu privaizuoti iš visų dalių miesto. Priinama kaina.
WALTER NEFFAS, Sav.

PATENTS

Laiška daug reikliai patenti. Neraiškais vėdinimui su apsaugojimu savo sumanyimų. Prielaiskite laisvą ir miedel del instrukcijų, arba paskyrite del VENTILACIJOS knygetę "How to Obtain a Patent" ir Record of Invention" formos. Niekas nematys už informacijas ka darfi. Sudaralinaliniai laikomi paslaulyje. Greitas atsargas, rupestingus patarnavimas.

CLARENCE A. O'BRIEN
Registered Patent Attorney
4-A Security Savings & Commercial Bank Building
(Directly across street from Patent Office)
WASHINGTON, D. C.

Be komiso. Atmokėkite mažais mėnesiniais išmokėjimais.
PEOPLES LOAN SERVICE
1647 W. 47th St.

CLASSIFIED ADS.

Financial
Finansai-Paskolos
SKOLINAME PINIGUS \$100
IKI \$300

Be komiso. Atmokėkite mažais mėnesiniais išmokėjimais.
PEOPLES LOAN SERVICE
1647 W. 47th St.

AR JUS TURITE KEBLUMŲ SU REFINANSAVIMU JUSŲ NUOSAVYBES?

Pirmi ir antri morgitai atnaujinami, prailginami ar refinansuojami. Miesto ar ukų nuosavybė.
CITY REALTY CO.,
Incorporated
948 W. 63rd St. tel. Wentworth 0249

Automobiles

AUTOMOBILIŲ mechanikas Walteris patrys, nori taisyti juos namuose tiktai už pusę ka garadžiuj užmo-kamumė. Tel. Lafayette 1329, 4357 So. Washenaw Ave.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

PARDAVIMUI vasarnamis tinkantis del rezorto. Pigiai. Del pilnų žinių ralykite E. C. Swensen, Rhinelander, Wisconsin.

CLASSIFIED ADS.

Business Service
Biznio Patarnavimas

NAMŲ SAVININKAMS
Mūsų biuras suteikia patarimus namų savininkams, reikale nesupratimų su rendaninkais. Maža narysės mokesis. Ekspertų patarimai visais reikais dykai. Adara nedideliu 9 iki pietų.
LANDLORDS BUREAU OF CHICAGO
1642 West Division St.
Tel. Armitage 2951 ir 2952.

AR JUSU STOGAS KIAURAS?

Pašaukite mus — mes atliekame ekspertų darbą. Mes taipgi dirbame blekorių darbą — stogų ryas, nuobėgas, darbas garantuotas. Apskaičiavimas dykai.
BRIDGEPORT ROOFING CO.
3218 So. Halsted St.
Tel. Victory 4965

Personal
Asmenų Ieško

IEŠKAU Simono ir Julijono Dargių. Paeina iš Raseinių apskr., Kelmės parapijos, Raibių kaimo. Gryždamas iš Washington, D. C. su ekskareivais apsisotau Chicagoje ir norėčiau pasimatyti.
JONAS LENSBURGAS
atsiiaukite į Naujienų ofisą
1739 So. Halsted St.,
Box 1866

Partners Wanted
Pusininkų Reikia

PAIEŠKAU pusininko, arba paduodu viešbutį ir lanchumui. Turidu bizniu — negaliu vienas apdirbti. Gera proga padaryti pinigų laike pasaulinės parodos.
1245 S. Michigan Ave.

Help Wanted—Female
Darbininkų Reikia

REIKALINGA moteris ar mergina prie namų darbo ir prižiūrėti 2 vaikus — 9 ir 11 metų. Vincetas Hendrickas 6636 S. Komensky Ave. Matyti nuo 7 val. vakare

For Rent

PASIRENDUOJA 4 kambariai, 3628 W. 55 Pl., iš abiejų pusių tuoti lokal, daug žemės del daržio, viskas naujai išstatyta. Rendos \$15 mėn.

Del platenių informacijų kreipkitės į Naujienų spulką, 1739 S. Halsted St.

EXTRA

Gera pėkarė ant rendos su visais forniciiais del gero piekio. Jei bus reikallas yra partneris su \$1,000. Sulig šių metų pigi ir randa. Atsiiaukite: 934 West 29th St., Chicago, Ill.

PASIRENDUOJA Road House ir kiauilių skerdimo, sulig užsakymo. vietą. Gerai išdirbta ir gerai žinoma vieta. Pasirenduoja iš priežasties nelaimės.

111th St. ir Archer Road
Kreipkitės į "The Quarry Inn", Sag Bridge, Lemont, Ill. tel. Lemont 90-W-2.

6 KAMBARIŲ moderniškas apartamentas \$25.00. Tapgi 4, 5 ir 7 kambarių apartamentai tiek pat pigiai. Garu šildomi, šilts vanduo, privatisios madyndės, naujai dekoruoti, puikliausia transportacija Baltųjų aplinkai.

2358 Indiana Ave.

Furnished Rooms

PASIRENDUOJA furnishedi aptamentai, atskiros virtuvės, dykai gasas, elektra. \$4 į sav. ir aug.
2444 South Michigan